

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 6058 Pana Posła Krzysztofa Piątkowskiego w sprawie programu „Opieka 75+” przesyłam poniższe wyjaśnienia.

Z uwagi na coraz bardziej zauważalne oraz postępujące procesy demograficzne prowadzące do starzenia się społeczeństwa realizowany w resorcie rodziny program „Opieka 75+” umożliwia gminom uzyskanie wsparcia finansowego w realizacji ich zadania własnego o charakterze obowiązkowym, polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze są jedną z form wspierania osób starszych, określoną w przepisach ustawy o pomocy społecznej (art. 17 ust. 1 pkt 11), a ich głównym celem jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem poprzez świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Z uwagi na fakt, że organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym usług specjalistycznych jest zadaniem własnym gmin finansowanym z ich środków własnych, zapewnienie tego rodzaju usług może być utrudnione w mniejszych gminach, ze względu na osiąganie przez nie niższych dochodów w porównaniu do gmin dużych.

W nadchodzącym roku planowana jest kontynuacja realizacji programu „Opieka 75+” i jest on obecnie na etapie opracowywania. Wysokość środków przeznaczona na realizację ww. programu jest uzależniona od ostatecznej akceptacji jego założeń oraz od przyjęcia kwot zawartych, m.in. na ten cel, w projekcie ustawy budżetowej.

Szczegółowe dane dotyczące liczby gmin deklarujących przystąpienie do realizacji przedmiotowego programu, jak również planowanej do objęcia wsparciem w ramach programu liczby osób będą znane po zebraniu zapotrzebowania na środki na jego realizację od wszystkich województw.

Jednak należy zwrócić uwagę, że z roku na rok wzrasta liczba gmin zainteresowanych przystąpieniem do realizacji ww. programu, co skutkuje także wzrostem liczby osób objętych wsparciem w jego ramach.

Według danych GUS z 2023 r., na 2477 gmin w Polsce, 2 411 gmin to gminy do 60 tys. mieszkańców, co stanowi 97,3% wszystkich gmin w kraju. Wobec powyższego, z przedmiotowego programu może skorzystać większość gmin w Polsce.

Należy mieć jednak na uwadze, że przystąpienie do jego realizacji nie jest obowiązkowe i ostatecznie to władze lokalne decydują, czy dana gmina przystąpi do realizacji programu, czy też nie. Jednocześnie informuję, że w opracowywanej przyszłorocznej edycji programu nie jest planowana zmiana kryterium dotyczącego bezpośrednich adresatów programu, tj. gmin do 60 tys. mieszkańców.

Program „Opieka 75+” stanowi informację zawierającą wskazówki dotyczące możliwości uzyskania przez gminy wsparcia finansowego w zakresie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Celem programu jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także tych które pozostają w rodzinie.

Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze są formą wspierania osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Głównym celem tych usług jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie – w miarę możliwości ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych – kontaktów z otoczeniem.

Na przestrzeni lat 2018-2024 wprowadzano szereg zmian do zapisów programu uwzględniając przy tym propozycje i uwagi zgłaszane zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego (JST), jak i wydziały polityki społecznej urzędów wojewódzkich (WPS). W roku bieżącym, po raz kolejny resort zebrał od JST oraz WPS propozycje zmian do przedmiotowego programu. Zgłoszone uwagi w znacznej większości miały charakter doprecyzowujący część zapisów programu, które zostały uwzględnione w jego projektowanej treści na nadchodzący rok. Obecnie, edycja programu na rok 2025 jest na etapie akceptacji.

Poniżej przekazuję tabelaryczne zestawienie obrazujące realizację programu w podziale na lata 2020-2024 oraz poszczególne województwa w oparciu o końcowe sprawozdania z jego realizacji, przekazane przez wojewodów.

l.p.	Województwo	2020		
		Liczba gmin, do 60 tys. mieszkańców, które realizowały program	Liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach programu	Wysokość środków (wykonanie)
1	dolnośląskie	37	652	1 177 530,39
2	kujawsko-pomorskie	39	635	1 356 787,91
3	lubelskie	31	312	659 511,81
4	lubuskie	17	141	288 283,62
5	łódzkie	21	254	520 549,58
6	małopolskie	36	488	725 076,23
7	mazowieckie	62	814	1 593 517,61
8	opolskie	21	507	668 897,93
9	podkarpackie	41	364	786 494,99
10	podlaskie	13	161	357 235,29
11	pomorskie	21	258	1 126 709,59
12	śląskie	26	376	555 701,44
13	świętokrzyskie	29	303	889 201,61
14	warmińsko-mazurskie	32	567	1 258 240,21
15	wielkopolskie	44	727	2 015 291,08
16	zachodniopomorskie	39	784	1 208 173,16
RAZEM		509	7343	15 187 202,45 zł

l.p.	Województwo	2021		
		Liczba gmin, do 60 tys. mieszkańców, które realizowały program	Liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach programu	Wysokość środków (wykonanie)
1	dolnośląskie	43	843	1 810 525,14 zł
2	kujawsko-pomorskie	41	793	1 709 897,65 zł
3	lubelskie	32	456	1 167 004,91 zł
4	lubuskie	19	178	398 144,85 zł
5	łódzkie	24	298	730 054,82 zł
6	małopolskie	42	735	1 430 096,99 zł
7	mazowieckie	78	1055	2 806 804,53 zł
8	opolskie	23	610	1 013 611,16 zł
9	podkarpackie	38	427	1 068 264,96 zł
10	podlaskie	12	164	436 700,38 zł
11	pomorskie	26	348	1 406 644,92 zł
12	śląskie	36	566	1 008 689,18 zł
13	świętokrzyskie	28	298	949 667,67 zł
14	warmińsko-mazurskie	36	788	2 263 027,58 zł
15	wielkopolskie	52	892	2 923 381,34 zł
16	zachodniopomorskie	40	929	1 466 561,51 zł
RAZEM		570	9380	22 589 077,59 zł

l.p.	Województwo	2022		
		Liczba gmin, do 60 tys. mieszkańców, które realizowały program	Liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach programu	Wysokość środków (wykonanie)
1	dolnośląskie	48	993	2 355 605,84 zł
2	kujawsko-pomorskie	42	900	2 417 791,60 zł
3	lubelskie	38	618	1 962 145,17 zł
4	lubuskie	22	253	491 579,09 zł
5	łódzkie	22	467	1 139 106,64 zł
6	małopolskie	45	844	1 847 672,95 zł
7	mazowieckie	79	1234	3 518 081,99 zł
8	opolskie	24	717	1 392 853,16 zł
9	podkarpackie	40	548	1 407 585,46 zł
10	podlaskie	13	182	528 762,41 zł
11	pomorskie	30	395	1 448 111,71 zł
12	śląskie	37	827	1 425 373,83 zł
13	świętokrzyskie	28	333	1 049 839,49 zł
14	warmińsko-mazurskie	37	892	2 805 059,32 zł
15	wielkopolskie	50	1045	3 909 514,30 zł
16	zachodniopomorskie	37	975	1 699 290,18 zł
RAZEM		592	11223	29 398 373,14 zł

l.p.	Województwo	2023		
		Liczba gmin, do 60 tys. mieszkańców, które realizowały program	Liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach programu	Wysokość środków (wykonanie)
1	dolnośląskie	51	1176	3 217 531,04 zł
2	kujawsko-pomorskie	42	1071	2 950 079,97 zł
3	lubelskie	37	581	1 838 107,82 zł
4	lubuskie	25	277	679 448,37 zł
5	łódzkie	21	501	1 576 463,82 zł
6	małopolskie	43	912	2 306 816,22 zł
7	mazowieckie	79	1280	4 163 064,80 zł
8	opolskie	26	786	1 864 575,15 zł
9	podkarpackie	40	528	1 694 949,74 zł
10	podlaskie	13	193	638 599,58 zł
11	pomorskie	34	466	1 848 548,95 zł
12	śląskie	37	928	2 103 776,26 zł
13	świętokrzyskie	31	468	1 544 977,35 zł
14	warmińsko-mazurskie	38	868	3 345 536,14 zł
15	wielkopolskie	55	1280	5 522 222,69 zł
16	zachodniopomorskie	40	1103	2 034 776,18 zł
RAZEM		612	12418	37 329 474,08 zł

l.p.	Województwo	2024		
		Liczba gmin, do 60 tys. mieszkańców, które zadeklarowały przystąpienie do realizacji programu	Planowana liczba osób, którym zostaną przyznane decyzją usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach programu	Przyznany limit środków na realizację programu w roku 2024
1	dolnośląskie	58	1234	4 812 750,00 zł
2	kujawsko-pomorskie	46	1114	4 050 681,00 zł
3	lubelskie	47	627	2 941 243,00 zł
4	lubuskie	27	262	940 655,00 zł
5	łódzkie	22	502	1 873 845,00 zł
6	małopolskie	54	948	3 549 986,00 zł
7	mazowieckie	84	1187	5 621 723,00 zł
8	opolskie	25	798	2 566 200,00 zł
9	podkarpackie	49	619	2 682 540,00 zł
10	podlaskie	15	210	945 665,00 zł
11	pomorskie	46	673	3 632 345,00 zł
12	śląskie	47	1053	2 885 257,00 zł
13	świętokrzyskie	33	507	2 172 826,00 zł
14	warmińsko-mazurskie	48	953	4 857 272,00 zł
15	wielkopolskie	72	1395	8 569 210,00 zł
16	zachodniopomorskie	46	1285	2 897 802,00 zł
RAZEM		719	13367	55 000 000,00 zł

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Katarzyna Nowakowska
 Podsekretarz Stanu
 /-kwalifikowany podpis elektroniczny-/